

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Agens De Rebus Ecclesiæ Sacris, & profanis, earumque usu, acquisitione,
conservatione, & alienatione

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 5. Quando dicatur Præscriptio non procedere, dormire. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61834)

§. IV.

Quæ res præscribi possint.

I. Uscapiuntur & præscribuntur res omnes corporales, sive ex mobilibus sive immobilibus sint: illæ quidem per triennium, hæc verò per longi temporis possessionem. *Instit. de usucap. §. 1.* Incorporales quoque ut superius diximus; nisi aliqua lege, aut speciali ratione earum usucapio & præscriptio impediatur. Prohibentur autem

1. Res usibus publicis addictæ, ut forum, theatrum, via publica, & similia. *l. usucapionem ff. hoc tit. l. præscriptio C. de opere pub. l. diligenter C. de aquæ ductu.* Et obtinet hoc quamvis populus, & civitas prænominatis locis non utatur.

2. Res sacræ & religiosæ, loca & jura Ecclesiastica *Instit. de usucap. §. 1.* quia ejusmodi res à commercio hominum sejunctæ sunt. Si autem contingat ex sacra re profanam fieri, puta hostium improbitate, usucapi poterit *cum loca ff. de relig. & sumpt. fun.* Jura Ecclesiæ idè Laici non præscribunt, quia illa possidere nequeunt. *c. causam de præscript. Zypaus l. 1. de jurisdic. Eccles. c. 37.*

3. Jus decimarum post Concil. Later. à Laico non potest præscribi propter eandem causam. *c. cit. causam* Jus patronatus verò in Ecclesia non libera, sed jure patronatus grava: à alius contra alium præscribere potest spatio annorum 40. *Generali. c. querelam de elect. in 6. & c. consultationibus de jure patron. v. Barbof. in c. Cura de jure patron.*

4. Licet titulus beneficii Ecclesiastici non præscribatur, ut §. 2. n. 17. diximus

possessor tamè adversus eum, qui verum titulum habet, tempore ordinario præscribere potest. *Glo. in c. conting. de dolo, & contum. Panor. ib.* Requiritur autem in hac præscriptione bona fides, & titulus coloratus, seu verosimilis. *Cov. in reg. possess. par. 2. §. 10. n. 9. Balb. de præscr. par. 3. q. 10.*

5. Contra obedientiam Superioribus debitam, visitationem, & procuracionem, quæ ratione visitationis competit, nulla præscriptio vires habet. *c. cum non liceat h. t. Con. Tr. s. 24. c. 3. de reform.* Fieri nihilominus potest, ut jus visitandi à Capitulo contra Episcopum præscribatur, secundum doctrinam *Azor part. 2. l. 3. c. 40. q. 8 & part. III. l. 1. c. 20.*

6. Res indivisè communis pluribus ab uno sociorum non præscribitur. *l. communem ff. quemadm. servitus amitt. v. Boer. Decis. 58.* Denique non præscribuntur, quæ meræ facultatis sunt, ut fœsus explicat. *Gaill. l. 2. obs. 18. de reliquis v. supra §. 2. Tusch. concl. 534.*

§. V.

Quando dicatur præscriptio non procedere, dormire, & interrumpi.

I. Non procedere præscriptionem dicimus, quando ob impedimentum aliquod non incipit, vel non potest incipere. Hujus quatuor modi inveniuntur. *Primus*, si desit possessio civilis. Sola enim naturalis minime sufficit. *l. sine Possess. ff. de usus Thol. l. 40. c. 4.* *Secundus*, si titulus desit, ut non potest inchoari præscriptio, nisi tricennalis, & quæ illà major. *Tertius*, si bona fides absit, ut ex dd. §. 3. liquet. *Quartus*, si res prohibita sit alienari, ejusmodi est fundus dotalis, legatum, fideicommissum, bona adventitia filii,

fili. *Institut quibus alienare licet. Schneide-
vvin. l. 4. tt. 6. §. de Publiciana VVesenbec. l.
44 ff. tt. 3. Axor l. 7. Summ. §. 39. Vallens. l.
2. tt. 26. & 2. & sequ.*

II. Præscriptio dormire censetur, quā-
do postquam inchoata est, aliquanto
tempore cessat, eoque finito, quasi resur-
git, & cum præcedenti tempore conti-
nuatur. Sic dormit 1. tempore belli, quan-
do leges & fora silent, homines aliò fu-
giant. 2. tempore pestis, quo inter cives
magna ex parte commercia languent. 3.
Contra Ecclesiam, cessat, quando Re-
ctore viduata est. 4. quando agere non
potest is, contra quem inchoata est, qua-
les sunt pupilli usque ad annum ætatis
suz decimum quartum expletum in ma-
re; in femina autem duodecimum; uxor
item vivente marito. *Castro Palao tract. 31.
Disp. un. pun. 22. § 16. Tholos. l. 40. c. 6. num.
10. & sequ.*

III. Interruptio generatim loquendo
duobus modis contingit, primò natura-
liter, secundò civiliter. *Connanus l. 3. c. 14.
n. 1.* Naturaliter interruptitur, cum in-
cipit deesse conditio aliqua ad præscri-
bendum necessaria, possessio nimirum,
aut bona fides. Civiliter, quando per actū
aliquem judicialem, puta litis contesta-
tionem interpellatur. Triennalis tamen
non interruptitur litis contestatione;
sed si condemnatur præscribens, restitue-
re tenetur: secus retinere exacto trien-
nio potest. Decennalis, vicennalis, & tri-
cennalis litis contestatione interrupti-
tur. Si tamen actor succumbat, vel litem
deserat, non censetur interrupta. Simili-
ter, si nō nisi animo interruptendi præ-
scriptionem moverit litem. Quod si litem
contestari quis non potest, contestatio

coram viris idoneis, & querimonia ad
interruptionem proderit. *V. Balbum tr. de
præscr. q. 6 Raym. & Silv. V. præscriptio. 12.
Armillam eod. Tuschum Conclus. 386 Vallens.
lo. cit. Antonin. part. 2. tt. 1. c. 15. §. 7. Tholos. l.
40. c. 6. Less. c. 6. Dub. 16.*

§. VI.

*De restitutione in integrum adversus
præscriptionem.*

Illis, qui damnum ex præscriptione a-
missis bonis suis perpeffi sūt, hoc medio
restitutionis uti licet, & interpellata Ju-
diciis auctoritate petere, ut in priorem
statum reponantur. Est enim rescissoria,
vel restitutoria actio, qua rem nostram
ex alienis manibus domum revocamus,
& recipimus. Convenit autem 1. minori-
bus ætate, qui viginti quinque annos
nondum explerunt. *l. 3. & 5. C. de in inter-
est. 2. Ecclesiz, & piis locis, licet 40. anno-
rum præscriptio sit. Glo. & DD. in Authen.
quas actiones C. de Sacros. Eccles. V. excludun-
tur. Ecclesia enim habet privilegium mi-
norum, estque instar minoris & pupilli,
ut DD. tradunt in c. 1. & 2. de rest. in inte-
grum lib. 6. Nec interest sciverint, vel non
sciverint præscriptionem, potuerint im-
pedire, vel non minores, & Ecclesiz Cor.
ad Reg. possessor. part. 3. §. 3. n. 3. quia propter
imbecillitatem ætatis, & mentis privile-
gium illud minoribus concessum est, &
inde ad Ecclesiam, & pia loca extensum.
Conceditur autem per quatuor annos
postquam sciverint completam adver-
sum se præscriptionem esse. *l. fin. C. de tem-
in integ. restit. 3. majoribus ætate etiam
permittitur prædicta restitutio in præ-
scriptione decem, & viginti annorum,
dummodo**